

**Notă informativă**  
**la proiectul Hotărârii de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.598/2012 cu privire la aprobarea Cerințelor privind calitatea și plasarea pe piață a materialului de înmulțire pentru plantele ornamentale**

**1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului**

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

**2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite**

Riscul comercializării pe piața Republicii Moldova a materialului de înmulțire și plantare ornamental de calitate și într-o stare fitosanitară necorespunzătoare cerințelor comunitare. Inducerea în eroare a consumatorului în privința identității materialului de înmulțire și plantare ornamental.

Rezultatele satisfăcătoare ale culturii plantelor ornamentale depind într-o mare măsură de calitatea și de starea fitosanitară a materialelor utilizate pentru înmulțirea plantelor ornamentale. Adoptarea unor cerințe armonizate va garanta primirea în bună stare fitosanitară și de bună calitate a materialelor de înmulțire de către cumpărători. Este în primul rând, responsabilitatea furnizorilor de materiale de înmulțire să asigure că produsele lor îndeplinesc cerințele stabilite de legislație. Este în interesul cumpărătorului de materiale de înmulțire ca denumirea soiului sau a grupeii de plante să fie cunoscută și ca identitatea lor să fie protejată fie printr-o cunoaștere comună a soiului, fie, în cazul în care este vorba de soiuri sau grupe de plante, printr-o descriere stabilită și păstrată de furnizor care să fie disponibilă.

Pentru a garanta identitatea și comercializarea ordonată a materialelor de înmulțire, este important să se adopte norme comunitare privind separarea loturilor și marcajul; întrucât ar trebui ca etichetele să furnizeze datele necesare atât controlului oficial, cât și informării producătorului.

Plantele ornamentale au directă legătură cu asigurarea echilibrului ecologic al mediului, cercetarea particularităților biologice și introducerea în cultură a plantelor noi în condițiile țării noastre, conservarea, utilizarea lor în arhitectura peisajului vine cu impact colosal pentru întregirea beneficiului generațiilor actuale și a celor viitoare. Existența și progresul oricărei societăți sunt indisolubil legate de conservarea diversității formelor vieții. Iar, prevenirea și combaterea fenomenelor de poluare implică păstrarea frumuseților și bogățiilor naturii, și dezvoltarea spațiilor verzi.

Conform datelor Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în anii 2019-2023 în Republica Moldova au fost produse următoarele cantități de material săditor ornamental:

<b>Material de înmulțire și săditor ornamental, mii bucăți</b>					
<b>Anii</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
<b>Produs</b>	5950	5741	5938	6043	7045
<b>Exportat</b>	2446	4065	3773	2985	460(semestrul I)
<b>Importat</b>	1679	860	1350	973	851

Evaluările impactului efectuate în perioadele 2013 și 2023 au confirmat faptul că normele UE în vigoare privind comercializarea materialului de înmulțire a plantelor au avut, în general, un impact pozitiv asupra liberei circulații, a disponibilității și a calității materialului de înmulțire a plantelor ornamentale pe piața Uniunii și, prin urmare, au facilitat comerțul în cadrul Uniunii.

Obiectivul general al acestei inițiative este, prin urmare, de a asigura, pentru toate tipurile de utilizatori, disponibilitatea materialului de reproducere a plantelor

de înaltă calitate și diversitatea opțiunilor, adaptat la condițiile climatice actuale și viitoare preconizate.

Cauzele care au dus la apariția problemei sunt:

- nerespectarea cerințelor de producere și menținere a materialului de înmulțire pentru plante ornamentale, inclusiv cerințelor generale pentru introducerea pe piață și cerințelor specifice pentru soiuri și/sau grupe de plante;
- nerespectarea cerințelor de etichetare, sigilare și ambalare a materialului de înmulțire pentru plante ornamentale;
- nerespectarea cerințelor specifice privind obligațiunile și răspunderea furnizorilor, în special în ceea ce privește detectarea, raportarea și măsurile în cazul infectării plantelor sau solului cu organisme dăunătoare;
- plasarea pe piață de către furnizorii autohtoni a materialului de calitate dubioasă;
- neutilizarea potențialului științific uman și tehnic capacităților tehnice ale organizațiilor din domeniul cercetării și inovării de profil în procesul de producere a materialului de înmulțire și plantare fructifer, eșantionare și testare;

carențe în sistemul de inspecție, testare și certificare a materialului de înmulțire pentru plantele ornamentale

Directiva 98/56/CE a Consiliului din 20 iulie 1998 privind comercializarea materialelor de înmulțire pentru plantele ornamentale, creează cadrul necesar pentru aplicarea acestora în Cerințe privind calitatea și plasarea pe piață a materialului de înmulțire pentru plantele ornamentale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 589/2012.

Directiva 1999/66/CE a Comisiei din 28 iunie 1999 de stabilire a cerințelor referitoare la etichetă sau la alte documente emise de furnizor în conformitate cu Directiva 98/56/CE a Consiliului

A revizuit modificările ulterioare din Directiva 93/49/CEE a Comisiei din 23 iunie 1993 de stabilire a fișelor care indică condițiile pe care trebuie să le îndeplinească materialele de înmulțire ale plantelor ornamentale și plantelor ornamentale în conformitate cu Directiva 91/682/CEE a Consiliului

Lipsa de intervenție va contribui la o evoluție negativă în continuare pentru sector:

- plasarea pe piață a materialului de înmulțire ale plantelor ornamentale necalitativ;
- pierderi economice pentru fermieri din sector și stat.

Cadrul normativ privind calitatea și plasarea pe piață a materialului de înmulțire pentru plantele ornamentale, cuprinde:

- Legea nr.68/2013 despre semințe care stabilește cadrul juridic privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor de plante și a materialului săditor, cu referire la care putem concluziona că nu și-a atins pe deplin obiectivul propus la momentul aprobării, dat fiind impedimentele pe care le creează în dezvoltarea sectorului de producere a materialului săditor autohton prin prevederile sale ambigue și echivoce.;

- Legea nr.228/2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară;

- Legea nr.39/2008 privind protecția soiurilor de plante care stabilește raporturile în procesul creării, protecției juridice și utilizării soiurilor aparținând tuturor genurilor și speciilor de plante.

Odată cu aprobarea Hotărârii de Guvern, cadrul normativ va fi unul univoc și coerent, lipsit de birocrație, va contribui la dinamizarea activităților din sectorul aferent plantelor ornamentale, precum și la micșorarea ponderii de piață a plantelor ornamentale autohtone afectate de organismele dăunătoare, dar nu în ultimul rând, la crearea premiselor pentru exportul acestora.

### **3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene**

Proiectul nominalizat conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul transpune, cu excepția unor norme de procedură aplicabile doar în interiorul comunității, următoarele acte:

- DIRECTIVA 98/56/CE a consiliului din 20 iulie 1998 privind comercializarea materialelor de înmulțire pentru plantele ornamentale;

- DIRECTIVA 1999/66/CE a comisiei din 28 iunie 1999 de stabilire a cerințelor referitoare la etichetă sau la alte documente emise de furnizor în conformitate cu Directiva 98/56/CE a Consiliului;

- DIRECTIVA 93/49/CEE A COMISIEI din 23 iunie 1993 de stabilire a fișelor care indică condițiile pe care trebuie să le îndeplinească materialele de înmulțire ale plantelor ornamentale și plantelor ornamentale în conformitate cu Directiva 91/682/CEE a Consiliului

### **4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi**

Proiectul se aplică în cazul plasării pe piață a materialului de înmulțire pentru plantele ornamentale pe teritoriul Republicii Moldova și este valabil pentru materialul destinat exportului în țările terțe care prin reglementările lor stabilesc aceleași cerințe.

Principalele prevederi ale proiectului:

1) Totodată, se propune ca prezenta hotărâre să fie completată cu un capitol nou, care să se refere la condițiile de înregistrare a furnizorilor și la importurile din țări terțe.;

2) lista organismelor dăunătoare care afectează semnificativ calitatea materialului de înmulțire a plantelor ornamentale, incluse în Anexă;

La fel, în acest proces, proiectul stabilește că, și reprezentanții ai Grădinii Botanice Naționale (Institut) „Alexandru Ciubotaru” vor participa în procesul de implementare a procedurilor interne, astfel încât a diminua la maxim riscurile agentului economic.

### **5. Fundamentarea economico-financiară**

Proiectul nu necesită surse financiare din Bugetul național

### **6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare**

Hotărârii Guvernului nr.598/2012 cu privire la aprobarea Cerințelor privind calitatea și plasarea pe piață a materialului de înmulțire pentru plantele ornamentale (Monitorul Oficial nr.170-174 art.661 din 17.08.2012)

### **7. Avizarea și consultarea publică a proiectului**

Proiectul a fost plasat spre consultări publice pe pagina web a Ministerului și particip.gov.md <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-modificarii-hotararii-guvernului-nr-5982012-cu-privire-la-aprobarea-cerintelor-privind-calitatea-si-plasarea-pe-piata-a-materialului-de-inmultire-pentru-plantele-ornamentale/11581>

<b>8. Constatările expertizei anticorupție</b>
<b>9. Constatările expertizei de compatibilitate</b>
Nu este necesară.
<b>10. Constatările expertizei juridice</b>
<b>11. Constatările altor expertize</b>

**Secretar de Stat**

**Vasile ȘARBAN**